

АКТИВІЗАЦІЯ ЗАХИСНИХ МЕХАНІЗМІВ У ВІЙСЬКОВИХ

Волошина В. С.

Студентка 5 во курсу бакалавра

Спеціальність 053 психологія

Керівник: Данілова О. С.

К.психол.н., доцент кафедри

практичної та клінічної психології ФПСР

Актуальність дослідження. Сучасні умови військового часу привернули нашу увагу до проблематиці активізації захисних механізмів у військових. Нами була здійснена спроба знайти певну кореляцію між депресивними проявами, слабким рівнем опірності стресу, та як це може проявитися у вигляді захисних механізмів у військових після участі у бойових діях. Актуальність дослідження зумовлена нинішньою військовою ситуацією країни. У такі періоди існує потреба ретельного дослідження роботи направлено на пошук того, як і з яких причин активізуються певні захисні механізми. Спроба вивчити це питання мала своєю

другорядною метою, але не менш важливою, знайти засоби подолання деструктивних форм захисних механізмів психіки військових. Це дослідження буде корисним фахівцям для розробки психокорекційних програм.

В особливо стресові періоди завжди спостерігається зростання, активізація та розвиток різних психічних явищ, розладів та прояв раніше "сплячих" особливостей психіки. Дослідження було направлено на пошук того, як і з яких причин активізуються певні захисні механізми. Спроба вивчити це питання мала своєю другорядною метою, але не менш важливою, знайти способи подолання деструктивних форм захисних механізмів.

Механізми психологічного захисту можуть приймати різні форми, включаючи забезпечення безпеки психіки, що виражається у відмові від думок, що причиняють біль, забезпечення привабливої альтернативи для реальності та приховування болючих спогадів у підсвідомості.

Механізми психологічного захисту є важливою частиною нашої психіки і допомагають нам впоратися зі стресом та неврівноваженням у житті. Проте, використання цих механізмів може заважати розвитку особистості та сприяти нездоровому психічному стану.

Розвиток альтернативних, більш конструктивних механізмів психологічного захисту може бути корисним для покращення нашого емоційного стану та розвитку особистості. Такі механізми можуть включати розуміння власних почуттів та емоцій, розмови з близькими або психотерапію.

Дослідниками давно досліджуються чинники виникнення тих, чи інших механізмів психологічного захисту. Нами була здійснена спроба дослідити чи може знижений рівень стресостійкості та прояв депресивних симптомів свідчити про активізацію механізмів психологічного захисту у військових.

У даній роботі було проведено 3 дослідження по методикам: Опитувальник психологічних захистів (Life Style

Index – LSI) Плутчика–Келлермана–Конте, Методика визначення стресостійкості Холмса та Разі, Шкала депресії Бека. У дослідженні приймали участь 20 дорослих чоловіків. Віком від 22–47 років. За професією військові. Досліджувані проходили тести в онлайн форматі. Попередньо було проведено розмову практично з кожним членом групи. Отримані результати можуть бути зумовлені тим, що перебуваючи у складі однієї групи кожен її учасник під час проходження військової служби навчається діяти як єдиний колективний інтелект. Що говорить так само про гарну злагодженість групи. Однак, сааме певна добірка досліджуваних учасників може впливати на результати тестів.

Результати отримані в ході дослідження. 1. Опитувальник психологічних захистів (Life Style Index – LSI) Плутчика–Келлермана–Конте. У 12 досліджуваних з 20 переважають шкали Заміщення та Витиснення. Що може свідчити про можливу отриману психологічну травму під час бойових дій. Також загальний показник напруженості захисту (ОНЗ), також перевищує норму 40–50%. 2. Методика визначення стресостійкості Холмса та Разі. У 11 досліджуваних з 20 переважають шкали які свідчать про порогову опірність до стресу. 3. Шкала депресії Бека (Beck Depression Inventory – BDI). Відсутність депресивних симптомів – такий результат надали 2 досліджуваних. Легка депресія (субдепресія)– такий результат надали 5 досліджуваних. Помірна депресія – Такий результат надали 2 досліджуваних. Виражена депресія (середньої тяжкості) – такий результат надали 11 досліджуваних. Важка депресія – такий результат надали 0 досліджуваних.

Висновок. Можемо спостерігати певну тенденцію для активізації негативних проявів механізмів психологічного захисту у 12 із 20 досліджуваних. Також активізацію таких механізмів як Заміщення та Витиснення. Отримані показники низького рівня спротиву стресу та досить виражені стани пригніченості можуть свідчити про те, що це стало певною

основою для активізації захисних механізмів психіці. Що може свідчити про можливу отриману психологічну травму під час бойових дій. Це може свідчити про потребу в підтримці та лікуванні.

Література

1. Зливков В. Л., Лукомська С. О., Федан О. В. Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях. К.: Педагогічна думка, 2016. 219 с.
2. Депресія: психіатрія та психотерапія. Львів: Світ, 2003. 86 с.
3. Загоруйко Н. Г., Голубцова І. М. Соціальна психологія: підручник. К.: Видавництво НУБіП України, 2019. 248 с.
4. Бокштейн Б. С. Психологчний захист: механізми, прояви, подання. К.: Центр учбової літератури, 2004. 76 с.
5. Журба М. В., Григоренко Т. М. Психологія особистості: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 145 с.